

Szczegółowe warunki zaliczenia praktyk zawodowych w roku akademickim 2025/2026 dla studentów kierunku położnictwo, studia II stopnia

1. Kształcenie praktyczne oparte jest o **Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu (...) położnej** (Dz. U. 2019, poz. 1573, z późn. zm.) dla studiów II stopnia, który wskazuje wymiar, formę oraz zakres i warunki prowadzenia i realizacji kształcenia praktycznego.
2. **Osoby nadzorujące przebieg praktyk zawodowych**

A. W ramach Uczelni

dr n. med. i n. o zdr. Marta Majchrzak – kierownik Studenckich Praktyk Zawodowych na kierunku Położnictwo

dr hab. n. o zdr. Mariola Czajkowska, prof. SUM- zastępca kierownika Studenckich Praktyk Zawodowych na kierunku Położnictwo, opiekun praktyk zagranicznych

dr n. med. i n. o zdr. Barbara Kotlarz- opiekun praktyk zawodowych na kierunku Położnictwo, studia II stopnia, II rok niestacjonarne (POUN II)

dr n. med. i n. o zdr. Sylwia Kubaszewska – opiekun praktyk zawodowych na kierunku Położnictwo, studia II stopnia, I rok stacjonarne (POUS I)

dr n. o med. Katarzyna Leszczyńska - opiekun praktyk zawodowych na kierunku Położnictwo, studia II stopnia, I rok niestacjonarne (POUN I)

mgr Katarzyna Osadnik – opiekun praktyk zawodowych na kierunku Położnictwo, studia II stopnia, II rok stacjonarne (POUS II)

B. W ramach placówek medycznych, z którymi Uczelnia zawarła umowę na prowadzenie praktyk zawodowych

Praktyki zawodowe są prowadzone pod kierunkiem osoby posiadającej prawo wykonywania zawodu **położnej** będącej pracownikiem danego podmiotu wykonującego działalność leczniczą, a nadzór nad prowadzeniem praktyk sprawuje opiekun praktyk z uczelni. Praktyki zawodowe w zakresie diagnostyki ultrasonograficznej w położnictwie i ginekologii są prowadzone pod kierunkiem **osoby posiadającej kompetencje zawodowe oraz doświadczenie** w tym zakresie.

3. **Wymiar praktyk zawodowych oraz zasady realizacji**

Praktyki zawodowe mają na celu umożliwienie osiągnięcia efektów uczenia się ujętych w grupach zajęć A, B i C standardu kształcenia. Zakres praktyk zawodowych obejmuje:

1. Zarządzanie w położnictwie 20h
 2. Diagnostyka ultrasonograficzna w położnictwie i ginekologii 60h
 3. Opieka specjalistyczna nad pacjentką i jej rodziną w ujęciu interdyscyplinarnym 60h
 4. Edukacja w praktyce zawodowej położnej 60h
- Łączna liczba godzin praktyk zawodowych 200h realizowanych w cyklach semestralnych.

4. Proces kształcenia odbywa się z wykorzystaniem infrastruktury pozwalającej na osiągnięcie efektów uczenia się.
5. Praktyki zawodowe odbywają się w podmiotach wykonujących działalność leczniczą, z którymi uczelnia zawarła umowy lub porozumienia, w szczególności w:
 - a. oddziałach ginekologii onkologicznej, onkologii ginekologicznej lub chirurgii onkologicznej;
 - b. poradniach leczenia bólu;
 - c. poradniach laktacyjnych;
 - d. poradniach diabetologicznych;
 - e. pracowniach ultrasonograficznych.
6. Program praktyk zawodowych, formę i terminy ich odbywania oraz sposób weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się ustala uczelnia.

Wymiar godzinowy praktyk na kierunku położnictwo, studia II stopnia: **200 h** (jednostek dydaktycznych)

Podstawa prawna Cykl kształcenia wg rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentysty, farmaceuty, pielęgniarke, położnej, diagnosty laboratoryjnego i ratownika medycznego (Dz. U. 2019 poz. 1573 z późn. zm.)	Liczba godzin praktyki			
	I/ cykl kształcenia 2025-2027	II/ cykl kształcenia 2025-2027	III/ cykl kształcenia 2024-2026	IV/ cykl kształcenia 2024-2026
Opieka specjalistyczna nad kobietą i jej rodziną w ujęciu interdyscyplinarnym oraz edukacja w praktyce zawodowej położnej	20 h	40 h	-	-
Diagnostyka USG w położnictwie i ginekologii	20 h	20 h	20 h	20 h
Liczba godzin w semestrze	40 h	60 h	20 h	20 h
Łącznie:	140 h			

7. Szczegółowe efekty uczenia się realizowane w ramach praktyki zawodowej

Diagnostyka ultrasonograficzna w położnictwie i ginekologii Praktyka zawodowa 60 h – pracownia USG
Zakres umiejętności realizowanych w ramach zajęć praktycznych i praktyk zawodowych
Po zrealizowaniu kształcenia student potrafi:
B.U14.wykonywać badanie ultrasonograficzne narządów jamy brzusznej i miednicy mniejszej oraz wstępnie oceniać i opisywać wynik badania;
B.U15.różnicować anatomię ultrasonograficzną narządu rodowego w różnych okresach życia kobiety i wstępnie interpretować podstawowe wyniki badań ultrasonograficznych;
B.U16.rozpoznawać wczesną ciążę i jej umiejscowienie oraz oceniać prawidłowość rozwoju pęcherzyka ciążowego, a także wiek ciążowy, masę, dojrzałość płodu i jego położenie;
B.U17.wykonywać badanie ultrasonograficzne ciąży niskiego ryzyka, oceniać prawidłowość jej rozwoju, wielkość płodu, wykluczać duże wady anatomiczne płodu, oceniać stan płodu i popłodu (łożyska i płynu owodniowego) oraz opisywać wynik tego badania;
B.U18.dokonywać wstępnej oceny płodu i struktur w otoczeniu płodu oraz pogłębionej oceny serca, układu krążenia i innych struktur płodu za pomocą różnych technik ultrasonograficznych;
B.U19.wykonywać badanie ultrasonograficzne w ginekologii w ocenie nieprawidłowych zmian w obrębie narządu rodowego;
B.U20.interpretować podstawowe wyniki badań ultrasonograficznych z wykorzystaniem techniki przepochwowej,

przezodbytniczej i przezbrzuszej w położnictwie i ginekologii;

B.U21.określać, w jakich stanach klinicznych, przy jakich podejrzeniach i przy uzyskaniu jakich obrazów powinno być wykonane konsultacyjne badanie ultrasonograficzne;

Zakres umiejętności realizowanych w ramach praktyk zawodowych

Po zrealizowaniu kształcenia student potrafi:

- B.U32. prowadzić poradnictwo w zakresie opieki prekoncepcyjnej nad pacjentką chorą na cukrzycę i w zakresie opieki okołoporodowej nad kobietą ciężarną, kobietą rodzącą i kobietą w okresie połogu chorą na cukrzycę oraz jej dzieckiem;
- B.U33. opracowywać indywidualny program edukacji przedporodowej dla rodziców w przypadku ciąży fizjologicznej i powikłanej;
- B.U34. prowadzić ewaluację działań edukacyjnych wobec kobiety ciężarnej, kobiety rodzącej, kobiety w okresie połogu i jej rodziny oraz kobiety zdrowej w każdym okresie jej życia, a także kobiety chorej ginekologicznie;
- B.U35. prowadzić działania edukacyjne w zakresie laktacji, obejmując specjalistyczną opieką kobietę i jej dziecko, niezależnie od stanu klinicznego i stopnia dojrzałości, w okresie przygotowania do karmienia piersią i w czasie jego trwania oraz w przypadku relaktacji i laktacji indukowanej;
- B.U36. planować działania edukacyjne w opiece nad kobietą ciężarną z zaburzeniami odżywiania;
- B.U37. projektować rozwiązania usprawniające wdrażanie profilaktyki chorób narządu rodnego w okresie senium;
- B.U38. prowadzić edukację terapeutyczną pacjentki i jej rodziny dotyczącą objawów ubocznych leczenia onkologicznego, zapobiegania powikłaniom wynikającym z choroby lub procesu leczenia oraz w zakresie rehabilitacji wczesnej po leczeniu onkologicznym narządu rodnego i piersi;
- B.U39. planować i realizować działania mające na celu zapobieganie powikłaniom wynikającym z terminalnej fazy choroby.

PRAKTYKA ZAWODOWA – świadczenia do zaliczenia

1. Przeprowadzenie edukacji przedporodowej

2. Udzielenie porady laktacyjnej

3. Przeprowadzenie edukacji wobec kobiety w ciąży, położnicy lub chorej ginekologicznie w przebiegu cukrzycy

Opieka specjalistyczna nad kobietą i jej rodziną w ujęciu interdyscyplinarnym

Praktyka zawodowa

Oddział ginekologii onkologicznej, onkologii ginekologicznej lub chirurgii onkologicznej	Łącznie 60 h
Oddział położniczo-noworodkowy	
Praktyka położnej rodzinnej	
Poradnia diabetologiczna	
Poradnia ginekologiczno- położnicza	
Poradnia laktacyjna	

Zakres umiejętności realizowanych w ramach zajęć praktycznych i praktyk zawodowych

Po zrealizowaniu kształcenia student potrafi:

- B.U22. oceniać stan zdrowia pacjentki w okresie okołoporodowym z chorobami układowymi, metabolicznymi, endokrynologicznymi i onkologicznymi oraz z zaburzeniami psychicznymi, a także pacjentki z niepełnosprawnością, na podstawie badania fizykalnego, oraz określać standard opieki położniczej nad nią;
- B.U23. wskazywać różne formy wsparcia dla kobiet w sytuacjach trudnych w ciąży i w okresie połogu;
- B.U24. organizować i podejmować współpracę z członkami zespołu interdyscyplinarnego w zakresie opieki nad kobietą i jej rodziną w przypadku choroby przewlekłej, niepełnosprawności i choroby o złym rokowaniu;
- B.U25. wdrażać międzynarodowe procedury mające na celu zminimalizowanie ryzyka transmisji wertykalnej wirusa HIV od matki do płodu;
- B.U26. rozpoznawać objawy współuzależnienia i pomagać osobom współuzależnionym, wdrażając adekwatne postępowanie oraz sprawować opiekę w środowisku domowym nad kobietą i noworodkiem uzależnionymi od alkoholu, środków odurzających i psychotropowych;
- B.U27. rozpoznawać środowiska zagrożone problemem przemocy w rodzinie i udzielać ofiarom profesjonalnej pomocy;
- B.U28. rozpoznawać objawy zaburzeń odżywiania w ciąży, w tym pregoreksji, i niedobory mineralno-witaminowe wynikające z restrykcyjnych diet oraz planować działania przeciwdziałające ich możliwym niekorzystnym skutkom dla kobiety w ciąży i dla płodu;
- B.U29. realizować programy wczesnej stymulacji i opieki rozwojowej noworodka oraz monitorować zmiany zachowania noworodka przy użyciu Skali Oceny Zachowania Noworodka NBAS Thomasa Brazeltona;
- B.U30. proponować metody pracy z pacjentką i jej rodzicami w ginekologii wieku dziecięcego i rozwojowego;

- B.U31.** analizować i interpretować konsekwencje endokrynologiczne zaburzeń czynności hormonalnej gonad;
B.U32. prowadzić poradnictwo w zakresie opieki prekoncepcyjnej nad pacjentką chorą na cukrzycę i w zakresie opieki okołoporodowej nad kobietą ciężarną, kobietą rodzącą i kobietą w okresie połogu chorą na cukrzycę oraz jej dzieckiem;

Zarządzanie w położnictwie Praktyka zawodowa 20 h
Zakres umiejętności realizowanych w ramach zajęć praktycznych i praktyk zawodowych
Po zrealizowaniu kształcenia student potrafi: A.U8. stosować metody analizy strategicznej niezbędne do funkcjonowania podmiotów wykonujących działalność leczniczą; A.U9. organizować i nadzorować pracę zespołów pielęgniarstwa i położniczych; A.U10. stosować różne metody podejmowania decyzji zawodowych i zarządczych; A.U11. planować zasoby ludzkie, wykorzystując różne metody, organizować rekrutację pracowników i planować proces adaptacji zawodowej; A.U12. opracowywać harmonogramy pracy personelu w oparciu o ocenę zapotrzebowania na opiekę położniczą; A.U13. opracowywać plany rozwoju zawodowego własnego i podległego personelu położniczego; A.U14. przygotowywać opisy stanowisk pracy dla położnych oraz zakresy obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności; A.U15. nadzorować jakość opieki położniczej w podmiocie wykonującym działalność leczniczą, w tym przygotowywać ten podmiot do zewnętrznej oceny jakości; A.U16. koordynować realizację świadczeń zdrowotnych dla kobiet w zakresie opieki okołoporodowej;
KOMPETENCJE SPOŁECZNE
W ramach ogólnych efektów uczenia się w zakresie kompetencji społecznych student jest gotów do: 1) krytycznej oceny działań własnych i współpracowników przy zachowaniu szacunku dla różnic światopoglądowych i kulturowych; 2) formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgania porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemów; 3) okazywania dbałości o prestiż związany z wykonywaniem zawodu położnej i solidarność zawodową; 4) okazywania troski o bezpieczeństwo własne, otoczenia i współpracowników; 5) rozwiązywania złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu położnej i wskazywania priorytetów w realizacji czynności zawodowych; 6) ponoszenia odpowiedzialności za realizowanie świadczeń zdrowotnych; 7) wykazywania profesjonalnego podejścia do strategii marketingowych przemysłu farmaceutycznego i reklamy jego produktów.
Potwierdzenie osiągnięcia kompetencji społecznych. Metody oceny: testy wykonaniowe, narzędzia samoopisowe, metody obserwacyjne (np. 360 stopni), testy sytuacyjne (symulacyjne).

8. Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów uczenia się uzyskanych przez studentów

- bezpośrednia obserwacja studenta,
- ocena 360⁰,
- samoocena studenta.

KRYTERIA OCENIANIA (wg taksonomii Blooma)			
Element oceny Ocena	Domena poznawcza (wiedza)	Domena psychomotoryczna (umiejętności)	Domena afektywna (kompetencje społeczne)
5,0	Student wykazuje się poziomem wiedzy umożliwiającym zrozumienie, zastosowanie, syntezę, analizę i ocenę wiadomości;	Student wykazuje się poziomem umiejętności umożliwiającym postrzeganie, gotowość do działania, odtwarzania, wykonywania, reagowania w sytuacjach wyuczonych, adaptację oraz organizację działania;	Student wykazuje gotowość do otrzymywania, odpowiadania, wartościowania, organizowania oraz charakteryzowania uczuć i postaw;
4,5	Student wykazuje się poziomem wiedzy umożliwiającym zrozumienie, zastosowanie, syntezę oraz analizę wiadomości;	Student wykazuje się poziomem umiejętności umożliwiającym postrzeganie, gotowość do działania, odtwarzania, wykonywania, reagowania w sytuacjach wyuczonych oraz adaptację działania;	Student wykazuje gotowość do otrzymywania, odpowiadania, wartościowania oraz organizowania uczuć i postaw;
4,0	Student wykazuje się poziomem wiedzy umożliwiającym zrozumienie i zastosowanie oraz syntezę wiadomości;	Student wykazuje się poziomem umiejętności umożliwiającym postrzeganie, gotowość do działania, odtwarzania, wykonywania oraz reagowania w sytuacjach wyuczonych;	Student wykazuje gotowość do otrzymywania, odpowiadania oraz wartościowania uczuć i postaw;
3,5	Student wykazuje się poziomem wiedzy umożliwiającym zrozumienie oraz zastosowanie wiadomości;	Student wykazuje się poziomem umiejętności umożliwiającym postrzeganie, gotowość do działania, odtwarzania oraz wykonywania działania;	Student wykazuje gotowość do otrzymywania oraz odpowiadania uczuciowego i w zakresie postawy;
3,0	Student wykazuje się poziomem wiedzy umożliwiającym zrozumienie, wiadomości;	Student wykazuje się poziomem umiejętności umożliwiającym postrzeganie, gotowość do działania oraz odtwarzania działania;	Student wykazuje gotowość do otrzymywania uczuć wzorów postawy;
2,0	Student wykazuje się poziomem wiedzy uniemożliwiającym zrozumienie, zastosowanie, syntezę, analizę i ocenę wiadomości;	Student wykazuje się poziomem umiejętności uniemożliwiającym postrzeganie, gotowość do działania, odtwarzania, wykonywania, reagowania w sytuacjach wyuczonych, adaptację oraz organizację działania;	Student nie wykazuje gotowości do otrzymywania, odpowiadania, wartościowania, organizowania oraz charakteryzowania uczuć i postaw;
Poziom osiągnięcia efektu: Poziom 1. obserwacja procedur w praktyce; Poziom 2. wykonanie umiejętności z pomocą osoby nadzorującej; Poziom 3. wykonanie umiejętności pod kierunkiem osoby nadzorującej Poziom 4. wykonanie umiejętności samodzielnie, bezpiecznie, kompetentnie i z uzasadnieniem swojego działania.			zp – zajęcia praktyczne PZ – praktyka zawodowa

9. Procedura realizacji praktyki obejmuje w kolejności:

1. Wybór placówki – ustalenie wymagań odnośnie praktyki i uzyskanie zgody placówki na realizację praktyki; w tym celu należy przedłożyć placówce program praktyki, kryteria doboru placówki (dla umów zawieranych indywidualnie) i zadania opiekuna praktyki w placówce.
2. Kontakt z opiekunem z ramienia uczelni i uzyskanie wpisu opiekuna w karcie rozliczenia semestralnego potwierdzającego odbycie się spotkania wprowadzającego, a także podpisania karty zadań opiekuna i kryterium doboru placówek. Ustalenie szczegółów w zakresie dokumentowania realizacji i rozliczenia praktyki (ustalenie grafiku, sposób potwierdzania obecności, efektów uczenia się i świadczeń, itp.).
3. Przygotowanie skierowania dla placówek, z którymi SUM zawarł porozumienia ramowe wymagane jest tylko skierowanie (do pobrania na stronie partnerów SUM w zakresie praktyk: <https://student.sum.edu.pl/dziedkanat-wydzialu-nauk-o-zdrowiu-w-katowicach/partnerzy-praktyk-wnoz/>). Dokumentacja dla placówek wybieranych indywidualnie obejmuje umowę i skierowanie i dostępna jest na stronie: <https://student.sum.edu.pl/dziedkanat-wydzialu-nauk-o-zdrowiu-w-katowicach/#toggle-id-2>.

4. Przygotowanie pozostałej dokumentacji (program, polisa OC, potwierdzenie zawarcia umowy ubezpieczeniowej w zakresie NNW, wypełnione kryteria doboru placówki [dla umów zawieranych indywidualnie] oraz zadania opiekuna praktyki w placówce).
5. Złożenie dokumentów w dziekanacie w celu uzyskania akceptacji wybranej przez siebie placówki i uzyskania podpisu Dziekana.
6. Odbiór podpisanych dokumentów i dostarczenie ich do placówki.
7. Po podpisaniu umowy przez placówkę zwrot 1 egzemplarza porozumienia i skierowania do dziekanatu i uzyskanie potwierdzenia zwrotu na karcie rozliczenia semestralnego.
8. Kontakt z opiekunem w placówce, ustalenie szczegółów realizacji praktyki.
9. Realizacja praktyki, a w jej trakcie dokumentowanie świadczeń, zrealizowanych godzin w danym cyklu praktyki oraz efektów uczenia się w indeksie kształcenia praktycznego przez opiekuna z ramienia placówki.
10. Po uzyskaniu potwierdzenia zrealizowania praktyki i uzyskania wymaganych świadczeń zgłoszenie się do opiekuna w uczelni celem rozliczenia. Stwierdzenia poprawności i prawidłowości dokumentacji oraz przebiegu praktyk dokonuje opiekun praktyk z ramienia uczelni, który na tej podstawie podpisuje kartę zaliczenia semestralnego.
11. Uzupełniona karta jest podstawą do zaliczenia praktyki w danym semestrze lub roku. Wymagane jest dostarczenie karty rozliczenia kierownikowi praktyk najpóźniej do **29 maja 2026r.** dla studentów ostatniego roku studiów, a dla pozostałych roczników termin złożenia karty u kierownika praktyk upływa z **końcem sesji egzaminacyjnej poprawkowej semestru letniego.**

Uwaga! Niespełnienie wymogów proceduralnych (np. brak zwrotu do dziekanatu podpisanej przez placówkę umowy i skierowania przed rozpoczęciem praktyki, brak kontaktu z opiekunem z ramienia uczelni przed rozpoczęciem praktyki, dostarczenie karty rozliczenia po terminie, itp.) stanowi podstawę do niezaliczenia praktyki! Uwaga!

10. Dla studentów IV semestru opiekun praktyki z ramienia uczelni dokonuje całościowej oceny praktyki zawodowej pod kątem zgodności zrealizowanej liczby godzin oraz świadczeń edukacyjnych z wymogami standardu kształcenia. Po rozliczeniu u opiekuna praktyki z ramienia uczelni student składa u kierownika praktyk:

1. Indeks kształcenia praktycznego z wpisami potwierdzającymi zrealizowanie zajęć praktycznych/ praktyki zawodowej w wymaganym wymiarze oraz przeprowadzonych świadczeń edukacyjnych;
2. Kartę rozliczenia praktyk.

11. Forma i warunki zaliczenia:

- Forma zaliczenia – indywidualna.
- Praktyka zawodowa zaliczana jest na ocenę.

Wymaga się:

- 100% obecności na zajęciach, a w przypadku usprawiedliwionej nieobecności odpracowania zajęć w innym, ustalonym z opiekunem z ramienia uczelni oraz przedstawicielem placówki terminie.
- Uzyskania pozytywnej oceny potwierdzającej osiągnięcie efektów uczenia się

przypisanych do praktyki.

- Przedstawienia pełnej dokumentacji z realizacji praktyk zawodowych opiekunowi z ramienia uczelni:
 - podpisanego przez przedstawiciela placówki porozumienia i skierowania
 - zaakceptowanego przez opiekuna praktyk (przedstawiciel placówki) grafiku dyżurów
 - zeszytu raportów
 - uzupełnionego indeksu kształcenia praktycznego

12. Proponowane metody dydaktyczne:

- pokaz,
- instruktaż,
- metoda sytuacyjna,
- metoda problemowa,
- analiza przypadku wraz z procesem pielęgnowania
- samokształcenie

Dokumenty do pobrania oraz inne istotne informacje w zakresie realizacji studenckich praktyk zawodowych na kierunku położnictwo dostępne są na stronie:

<https://student.sum.edu.pl/dziekanat-wydzialu-nauk-o-zdrowiu-w-katowicach/#toggle-id-2>

*Kierownik Studenckich Praktyk Zawodowych
dla kierunku Położnictwo*

Aktualizacja 30.09.2025 r.

dr n. med. i n. o zdr. Marta Majchrzak